

## چکیده:

مقاوم سازی مسکن روستایی یکی از موضوعات مهم و اساسی در جهت ارتقای کیفیت زندگی روستاییان و جلوگیری از آسیب های احتمالی در زمان بروز سوانح طبیعی است. به همین سبب مقاوم سازی مسکن روستایی به عنوان یکی از محور های اساسی در دستور کار بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و سایر نهادها و دستگاه های مسئول فرار گرفته است. فعالیتهای زیادی با هدف نهادینه سازی فرهنگ ساخت و ساز مقاوم و همچنین مقاوم سازی خانه های موجود، صورت گرفته است.

یکی از مهم ترین آنها آموزش روستاییان و کنترل ساخت و ساز توسط نظام فنی روستایی است. آموزش چگونگی بهره گیری از مصالح، کیفیت ساخت و ساز مقاوم و غیره از جمله مهمترین این موارد است. اما سوال اصلی آن است که آیا ساخت و ساز صورت گرفته موجب مقاوم سازی مساکن روستایی گردیده و کالبد روستاها دستخوش تغییرات شده است؟

هدف از این پژوهش بررسی تغییر و تحولاتی است که در اثر استفاده از تسهیلات مسکن روستایی در کالبد روستاهای خشکبیجار به وجود آمده است بر این اساس در این پژوهش به ارزشیابی طرح پرداخته شده است. نتایج تحقیق نشان می دهد تسهیلات مسکن روستایی دارای نقاط قوت و ضعف بوده و تاثیرات کالبدی آن به صورت مقاوم سازی مساکن روستایی جلوه گر شده است و این مقاوم سازی باعث اضمحلال معماری بومی منطقه نیز گردیده است.

یافته های تحقیق نشان می دهد که بافت های فرسوده و قدیمی روستایی از بین رفته و ساختمان های خشتی و چوبی جای خود را به بناهای مستحکم و بتنی و به مصالح با دوام داده اند و با توجه به سرمایه گذاری های دولت در چند دهه اخیر بعد از انقلاب اسلامی، از جمله وامهای مقاوم سازی، با وجود کنترل ساخت و ساز توسط ارگانهای مسوول ( بنیاد مسکن و بخشداری ها) در این مدت به مقاوم سازی و نحوه ساخت و سازهای این بناها طبق آیین نامه های مقررات ملی ساختمان اندیشیده شده ولی هیچ برنامه ای برای معماری و بافت روستایی تدوین نشده و مانند بناهای شهری با این ابنیه برخورد شده است.

**واژگان کلیدی:** تسهیلات مقاوم سازی، مسکن روستایی، معماری بومی، اضمحلال معماری، شهرستان

رشت، بخش خشکبیجار